

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 152, 24.10.2022

Yhdyskuntalautakunta, § 368, 14.12.2021

Yhdyskuntalautakunta, § 220, 27.09.2022

Kaupunginhallitus, § 415, 10.10.2022

§ 152

Asemakaava nro 8806, Hervanta, Opiskelijankatu 25, Ahvenisjärven koulun laajennus

TRE:342/10.02.01/2020

Kaupunginvaltuusto, 24.10.2022, § 152

Valmistelija / lisätiedot:
Mikko Nurminen

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Raija Mikkola, puh. 040 8063 019, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Asemakaavaehdotus nro 8806 (päivätty 7.6.2020 ja tarkistettu 29.11.2021
sekä 19.9.2022) hyväksytään.

Tiedoksi

Jarmo Viljakka, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo,
Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 2 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavaselostus
- 3 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavakartta
- 4 Liite yla 27.9.2022 Ehdotusvaiheen palaute- ja vastineraportti

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Kuntoarvioraportti
- 2 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Meluselvitys
- 3 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Rakennettavuusselvitys
- 4 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Rakennushistoriallinen selvitys
- 5 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Kosteustekninen kuntotutkimus
- 6 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Selvitys rakennetusta kulttuuriympäristöstä
- 7 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Luontoarvotarkastelu
- 8 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Pihasuunnitelma
- 9 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Hulevesikaavio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 10 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Viherkerroinlaskelman tulokortti
  - 11 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Laskentamuistio hiilijalanjälki
  - 12 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Ote Opiskelijankadun yleissuunnitelmasta
  - 13 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Asemapiirros
  - 14 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Hankesuunnitteluvaiheen visualisointeja
  - 15 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Ehdotusvaiheen viranomaispalaute alkuperäisenä
  - 16 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Valmisteluvaiheen palaute- ja vastineraportti
  - 17 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Valmisteluvaiheen viranomaislausunnot alkuperäisinä
  - 18 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
-

Yhdyskuntalautakunta, 14.12.2021, § 368

Valmistelijat / lisätiedot:
Elina Karppinen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus 8806 (päivätty 7.6.2021, tarkistettu 29.11.2021) hyväksytään asetettavaksi nähtäville.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Lisätietoja osoitteesta:www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8806

Diaarinumero: TRE:342/10.02.01/2020

Kaavan laatija Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Raija Mikkola

Asemakaavan muutos koskee Hervannan kaupunginosan korttelin 7103 tonttia 1. Tontilla sijaitsee Ahvenisjärven kouluun kuuluva Pohjois-Hervannan koulutalo.

Asemakaavamuutoksella lisätään tontin rakennusoikeutta, mikä mahdollistaa 1100 oppilaan koulun ja 160 lapsen päiväkotiyksikön.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville 5.11.-26.11.2020. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 3 viranomaiskommenttia sekä 2 mielipidettä.

Mielipiteet koskivat mm. koulurakentamisen vaihtoehtoja ja pyöräilyn olosuhteita.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ollut huomautettavaa asemakaavasta. Pirkanmaan maakuntaliiton teknisluonteinen kommentti koski maakuntakaavan määräysten kirjaamista. Pirkanmaan maakuntamuseo otti kantaa nykyisen koulurakennuksen säilyttämisen puolesta.

Valmisteluvaiheessa laadittiin kaksi luonnosvaihtoehtoa. Vaihtoehto A perustui nykyisen koulurakennuksen säilyttämiseen ja lisäksi siinä varauduttiin uuden päiväkotirakennuksen rakentamiseen. Luonnosvaihtoehdon B lähtökohtana oli uusi koulu- ja päiväkotirakennus.

Valmisteluaineisto asetettiin nähtäville 10.6. – 5.8.2021. Valmisteluvaiheessa saatiin kaksi mielipidettä ja neljä viranomaiskommenttia.

Osallisten mielipiteissä kannatettiin uudisrakentamiseen perustuvaa vaihtoehtoa B ja otettiin kantaa mm. koulun pihasuunnitteluun.

Pirkanmaan maakuntamuseo, maakuntaliitto ja Ely-keskus esittivät lausunnoissaan, että vaihtoehto A, nykyisen koulurakennuksen laajentaminen ja perusparannus, olisi kannatettavampi kuin uudisrakentamiseen perustuva vaihtoehto B.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoi, että vaihtoehtoa A puoltavat rakennukseen ja aluerakenteeseen liittyvien arvojen eli massoittelemisen, toiminnallisuuden, suunnitteluidean ja maisemapiirteiden säilyminen.

Pirkanmaan maakuntaliiton lausunnon mukaan vaihtoehto A säilyttää korttelirakenteen ja kaupunkikuvan ja toteuttaa siksi paremmin maakuntakaavan tavoitteita ja sisältää kuin uudisrakentamiseen perustuva vaihtoehto B. Lisäksi säilyttävä vaihtoehto vastaa ilmastotavoitteita paremmin kuin uudisrakentaminen.

Pirkanmaan ELY-keskus perusteli kantaansa rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämisellä ja ilmastotavoitteilla.

Asemakaavan valmisteluvaiheen jälkeen Tampereen kaupunki linjasi, että luonnosvaihtoehdoista jatkosuunnitteluun valittaisiin uudisrakentamiseen perustuva vaihtoehto B.

Lausuntoja on huomioitu ehdotusvaiheen suunnittelussa hakemalla uudisrakentamiseen vaikutteita nykyisen koulurakennuksen kaupunkikuvallisesta ilmeestä ja antamalla asemakaavassa yleismääräys purkumateriaalin jatkokäytöstä.

Kaavaehdotuksessa tontin kokonaisrakennusoikeus on 19 500 k-m². Rakennusoikeus kasvaa 10 866 k-m².

Henkilötietoja sisältävien liitteiden verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Lausunnot

Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo ja Pirkanmaan maakuntaliitto

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite yla 14.12.2021 Asemakaava
- 2 Liite yla 14.12.2021 Asemakaavaselostus
- 3 Liite yla 14.12.2012 Asemakaavan seurantalomake

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Kosteustekninen kuntotutkimus
  - 2 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Palaute- ja vastineraportti
  - 3 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Valmisteluvaiheen alkuperäiset lausunnot
  - 4 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Näkymäkuvat
  - 5 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Aloitusvaiheen alkuperäiset viranomaiskommentit
  - 6 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Luontoarvotarkastelu
  - 7 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Rakennushistoriallinen selvitys
  - 8 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Tarkistettu OAS
  - 9 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Hiilijalanjälkilaskelma
  - 10 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Pihasuunnitelma
  - 11 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Viherkerroinlaskelma
  - 12 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Otteita Opiskelijankadun yleissuunnitelmasta
  - 13 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Hervannan rakennetun kulttuuriympäristön selvitys
  - 14 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Kuntoarvioraportti
  - 15 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Meluselvitys
  - 16 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Rakennettavuus selvitys
  - 17 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Hulevesikaavio
  - 18 Oheismateriaali yla 14.12.2021 Havainnekuva
-

Yhdyskuntalautakunta, 27.09.2022, § 220

Valmistelijat / lisätiedot:
Raija Mikkola

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8806 (päivätty 7.6.2020 ja tarkistettu 29.11.2021 sekä 19.9.2022) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 7.6.2020 päivätyn ja 29.11.2021 sekä 19.11.2022 tarkistetun asemakaavan nro 8806. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lisätietoja osoitteesta:www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8806

Diaarinumero: TRE:342/10.02.01/2020

Kaavan laatija

Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Raija Mikkola

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä 16.12.2021-28.1.2022. Siitä saatiin viranomaisilta kaksi lausuntoa sekä yksi teknisluonteinen kommentti. Pirkanmaan Ely-keskus totesi, että säilyttävä vaihtoehto olisi ollut suotava vaihtoehto. Ely-keskus esitti kaavaan tuotavaksi rakennustapaa koskevia laadullisia vaatimuksia, jotta koulun rooli alueen identiteettiä tukevana rakennuksena vahvistuu. Lisäksi Ely-keskus totesi, että kaavamääräyksiä voisi ympäristön käsittelyn (pihaympäristön vehreys ja hulevesien käsittely) osalta kehittää vaativampaan suuntaan.

Pirkanmaan maakuntamuseo totesi laadittujen selvitysten ja yleiskaavan tavoitteiden puoltavan nykyisen koulurakennuksen säilyttämistä, mutta rakennukseen tehtyjen mittavien julkisivukorjausten toisaalta vähentävän rakennuksen arvoa. Museo pitää koulurakennuksen purkamista mahdollisena, joskin valitettavana. Maakuntamuseo totesi edelleen, että kaavaselostusta tulee täydentää arvioinnilla purkamisen vaikutuksista kulttuuriympäristöön.

Pirkanmaan liitto ei antanut lausuntoa, mutta totesi tarpeen lisätä selostukseen kuvaus purkavan uudisrakentamisen hiilijalanjälkivaikutuksista ja perustelut valitulle kaavaratkaisulle.

Kaavaselostusta on lausuntojen ja kommentin johdosta täydennetty perusteluilla kaavaratkaisun valinnasta, tiedoilla ehdotusvaiheen palautteesta, kaavan teknisistä tarkistuksista sekä purkavan uudisrakentamisen vaikutuksista kulttuuriympäristöön ja hankkeen hiilijalanjälkeen. Kaavaan on lisätty yleismääräys: "Alueen luonteen kannalta merkittävät avokalliot ja puut tulee säilyttää."

Asemakaavakartalla on lisäksi tehty pieni laajennus rakennusalaan, pienennetty pysäköintialuetta ja laajennettu istutettavaa alueen osaa (i-11). Opiskelijankadun ja koulurakennuksen pääsisäänkäynnin välille on lisätty alueen sisäistä jalankulkua ja polkupyöräilyä varten varattu alueen osa (jk-10). Tontin koilliskulmaan on lisätty rakennusala ja kerrosala muuntamolle (et).

Yleismääräys rakennusmateriaalien kierrätyksestä on poistettu. Vuoden 2024 alussa voimaan astuva rakentamislaki tulee määrittelemään rakennusmateriaalien kierrätyksen lähtökohtia.

Kaava-aineistoon on liitetty hankesuunnitteluvaiheen asemapiirros ja visualisointeja.

Tarkistetussa kaavaehdotuksessa tontin kokonaisrakennusoikeus on 19 530 k-m². Rakennusoikeus kasvaa 10 896 k-m².

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaava-aineistoon tehdyt tarkistukset ovat pieniä, eivätkä edellytä asemakaavan asettamista uudelleen nähtäville.

Tiedoksi

Jarmo Viljakka, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsitely

Jouni Sirén teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:
"Yhdyskuntalautakunta esittää, että ennen toteutusvaihetta hanke käsitellään vielä kaupunkikuvatoimikunnassa." Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Liitteet

- 1 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavaselostus
- 2 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavan seurantalomake
- 3 Liite yla 27.9.2022 Ehdotusvaiheen palaute- ja vastineraportti
- 4 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavakartta

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Rakennushistoriallinen selvitys
- 2 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Rakennettavuus selvitys
- 3 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Meluselvitys
- 4 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Luontoarvotarkastelu
- 5 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Kuntoarvioraportti
- 6 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Kosteustekninen kuntotutkimus
- 7 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Selvitys rakennetusta kulttuuriympäristöstä
- 8 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Pihasuunnitelma
- 9 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Hulevesikaavio
- 10 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Laskentamuistio hiilijalanjälki
- 11 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Viherkerroinlaskelman tulokortti
- 12 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Hankesuunnitteluvaiheen visualisointeja
- 13 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Ote Opiskelijankadun yleissuunnitelmasta
- 14 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Asemapiirros
- 15 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Ehdotusvaiheen viranomaispalaute alkuperäisenä
- 16 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Valmisteluvaiheen palaute- ja vastineraportti
- 17 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Valmisteluvaiheen viranomaislausunnot alkuperäisinä
- 18 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

---

Kaupunginhallitus, 10.10.2022, § 415

Valmistelijat / lisätiedot:
Mikko Nurminen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8806 (päivätty 7.6.2020 ja tarkistettu 29.11.2021 sekä 19.9.2022) hyväksytään.

Perustelut

Asemakaavamuuoksella lisätään tontin rakennusoikeutta, mikä mahdollistaa 1100 oppilaan koulun ja 160 lapsen päiväkotiyksikön. Näin vastataan kasvatukseen ja opetuksen tuleviin tarpeisiin keskeisellä paikalla asutuksen, palveluiden ja joukkoliikenteen äärellä.

Tontin pääkäyttötarkoitus päivitetään opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueesta (YO) yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Asemakaavassa on esitetty rakennusalat uudelle koulurakennukselle ja mahdollisesti myöhemmin rakennettavalle päiväkodille. Asemakaava ohjaa säilyttämään tontilla Hervannan kaupunkikuvalla tyypillistä puustoa ja kallioalueita sekä määrittelee sovellettavan viherkertoimen.

Kaavaehdotuksessa tontin kokonaisrakennusoikeus on 19 530 k-m². Rakennusoikeus kasvaa 10 896 k-m².

Tiedoksi

Jarmo Viljakka, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Liitteet

- 1 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavakartta
- 2 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavaselostus
- 3 Liite yla 27.9.2022 Ehdotusvaiheen palaute- ja vastineraportti
- 4 Liite yla 27.9.2022 Asemakaavan seurantalomake

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Kuntoarvioraportti
- 2 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Meluselvitys
- 3 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Rakennettavuusselvitys
- 4 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Rakennushistoriallinen selvitys
- 5 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Kosteustekninen kuntotutkimus
- 6 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Selvitys rakennetusta kulttuuriympäristöstä
- 7 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Luontoarvotarkastelu
- 8 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Pihasuunnitelma
- 9 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Hulevesikaavio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 10 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Viherkerroinlaskelman tulokortti
- 11 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Laskentamuistio hiilijalanjälki
- 12 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Ote Opiskelijankadun yleissuunnitelmasta
- 13 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Asemapiirros
- 14 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Hankesuunnitteluvaiheen visualisointeja
- 15 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Ehdotusvaiheen viranomaispalautte alkuperäisenä
- 16 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Valmisteluvaiheen palaute- ja vastineraportti
- 17 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Valmisteluvaiheen viranomaislausunnot alkuperäisinä
- 18 Oheismateriaali yla 27.9.2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäville Tampereen kaupungin internet-sivuille www.tampere.fi 1.11.2022

Päätös on lähetetty sähköisesti 2.11.2022.

Asia liitteinen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi.

Pyydettäessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere
02.11.2022

Karoliina Vehmaanperä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§152

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen ja kunnan jäsenen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on asetettu nähtäville, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.